

**Úřad pro demokracii, lidská práva a pracovní záležitosti
Ministerstvo zahraničí USA**

ZPRÁVA O OBCHODOVÁNÍ S LIDMI 2014 ČESKÁ REPUBLIKA

20. června 2014

Celé znění zprávy Trafficking in Persons Report v angličtině najdete na <http://www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/>.

OFICIÁLNÍ SOUHRN

Česká republika je zdrojovou, tranzitní a cílovou zemí žen, které byly donuceny k prostituci, a zdrojovou, tranzitní a cílovou zemí mužů a žen, kteří byli donuceni k práci. Ženy z mnoha zemí, včetně České republiky, Bulharska, Moldavska, Nigérie, Filipín, Rumunska, Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu, jsou v České republice donucovány k prostituci, a také cestují přes Českou republiku do jiných západoevropských zemí, kde jsou donucovány k prostituci. Muži a ženy z České republiky, Bulharska, Moldavska, Filipín, Rumunska, Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu jsou v České republice donucováni k práci ve stavebním, lesním, výrobním a servisním sektoru a také cestují přes Českou republiku do jiných západoevropských zemí včetně Rakouska, Kypru, Německa, Irska, Nizozemí a Velké Británie. Ženy romského původu z České republiky jsou donucovány k prostituci a k práci v České republice a v cílových zemích včetně Velké Británie.

Vláda České republiky dodržuje plně minimální standardy pro eliminaci nezákonného obchodování s lidmi. Vláda zařadila podstatně větší počet obětí do svého programu na ochranu osob napomáhajících při vynucování práva, částečně díky tomu, že nové zákony umožňují právní zastoupení spolupracujících obětí. Úřady odsoudily během osob sledovaného období větší počet osob nezákonně obchodujících s lidmi a odvolací soudy nadále vydávají konečná rozhodnutí v případech nucené práce. Vláda obnovila financování nevládních organizací na provádění informačních kampaní v roce 2013 po zastavení tohoto financování v roce 2012, ale nevyvíjela cílený styk se zranitelnými skupinami, jako například komunitami Romů.

DOPORUČENÍ PRO ČESKOU REPUBLIKU

Pokračovat v razantním vyšetřování a trestním stíhání pachatelů nezákonného donucování k prostituci a práci pomocí českých zákonů proti obchodování s lidmi; zajišťovat, aby odsouzení pachatelé nezákonného obchodování s lidmi byli odsouzeni k trestům podle závažnosti tohoto trestního činu; rozšířit školení státních zástupců a soudců v předpisech proti nezákonnému obchodování s lidmi; zajistit, aby obětem nezákonného obchodování s lidmi byly důsledně vysvětleny jejich práva hned na začátku ověření totožnosti a podněcovat je ke spolupráci s orgány vynucujícími právo; integrovat zástupce romské komunity do celonárodních koordinačních procesů; financovat kampaně prevence se speciálním zaměřením na zranitelné skupiny, včetně Romů; rozdělit do kategorií údaje o typech nezákonného obchodování s lidmi souvisícími s vynucováním zákona a snahami o ochranu obětí; pokračovat v posilování bilaterální koordinace při boji proti obchodování s lidmi se zdrojovými zeměmi včetně sousedících zemí EU; provádět široké kampaně na zvýšení povědomí veřejnosti

o této problematice a zvláště o obchodování s lidmi; ve státní zaměstnanec v první linii reakce pokračovat ve školení, včetně pracovních inspektorů, policistů a státních úředníků zajišťujících smlouvy, ohledně indikátorů obětí nezákonného obchodování s lidmi a vývoje trendů nezákonného obchodování s lidmi; a přistoupit k Protokolu Organizace spojených národů o nezákonném obchodování s lidmi z roku 2000.

TRESTNÍ STÍHÁNÍ

Úsilí vlády České republiky při prosazování zákonů proti ilegálnímu obchodování s lidmi se zvýšilo. Vláda České republiky zakazuje všechny formy obchodování s lidmi podle paragrafu 168 Trestního zákoníku novelizovaného v roce 2010 a předepisuje za ně tresty až do 15 let odnětí svobody. Tyto tresty jsou dostatečně přísné a odpovídající trestům nařizovaným za jiné vážné trestné činy, jako například znásilnění. Vláda České republiky nerozdělila údaje o nucené prostituci a nucené práci. V roce 2013 vykonala policie 18 vyšetřování v rámci paragrafu 168, oproti 24 vyšetřováním provedeným v roce 2012. V roce 2013 stíhaly české orgány 30 údajných pachatelů nezákonného obchodování s lidmi podle paragrafu 168, oproti 28 v roce 2012. Během roku 2013 odsoudily české soudy 16 pachatelů podle paragrafu 168, což znamenalo zvýšení oproti pěti odsouzeným pachatelům odsouzeným v roce 2012. Vláda i nadále stíhala některé starší případy nezákonného obchodování s lidmi podle paragrafu 232a trestního zákoníku, který zakazoval obchodování s lidmi před uzákoněním paragrafu 168. Tři pachatelé nezákonného obchodování s lidmi byli odsouzeni podle paragrafu 232a v roce 2013, oproti šesti v roce 2012. Šestnácti z 19 pachatelů odsouzených v roce 2013 byl uložen trest odnětí svobody na dva roky až pět let a pěti trest odnětí svobody na 15 let; tři dostali podmíněné tresty. Stíhání nezákonné nucené práce bylo ztěžováno neschopností soudců rozlišovat mezi případy podvodů a nezákonného obchodování s lidmi spojeného s psychologickým donucováním. Soudy v roce 2013 i nadále potvrzovaly tresty v případech odvolání proti rozsudkům týkajícím se nezákonné nucené práce v souladu s prvními rozhodnutími po odvoláních proti rozsudkům týkajícím se nezákonné nucené práce z roku 2012. Odvolací soud potvrdil tresty odnětí svobody na pět až devět let za nezákonnou nucenou práci čtyřem pachatelům a další odvolací soud potvrdil podmíněné tresty dvěma pachatelům nezákonné nucené práce.

Útvar pro odhalování organizovaného zločinu České policie si i nadále udržoval speciální jednotku pro boj proti nezákonnému obchodování s lidmi, která zorganizovala školení pro vyšetřovatele různých oddělení. Během sledovaného období zorganizovala Česká justiční akademie dvě školení speciálně pro státní zástupce a soudce. České úřady spolupracovaly na vyšetřování nezákonného obchodování s lidmi s cizími vládami, včetně Francie a Velké Británie. Česká

vláda neohlásila žádné trestní stíhání státních zaměstnanců, kteří by se údajně dopustili trestních činů spojených s nezákonným obchodováním s lidmi ve sledovaném období.

OCHRANA

Česká vláda zvýšila úsilí o obranu obětí a zařadila jejich větší počet do svého programu ochrany svědků. Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) věnovalo v roce 2013 přibližně 245 900 USD na péči o oběti nezákonného obchodování s lidmi, přibližně stejnou částku jako v roce 2012. Vládou financované nevládní organizace poskytly v roce 2013 útulek a péči přibližně 62 obětem, z nichž aspoň 37 bylo nově identifikovaných během sledovaného roku, oproti nejméně 22 nově identifikovaným obětem v roce 2012. Vládní orgány umožnily zahraničním i českým obětem počáteční období 60 dnů na rozmyšlenou, během něhož jim byla poskytnuta péče a čas na rozhodnutí, zda spolupracovat s orgány vynucování práva. Ministerstvo vnitra (MV) i nadále financovalo program ochrany svědků, v jehož rámci poskytovalo fondy nevládním organizacím pečujícím o dospělé oběti ochotné spolupracovat s orgány vynucování práva. Během roku 2013 rozšířila vláda služby poskytované v rámci tohoto programu včetně právního zastupování, což přispělo ke zvýšení počtu obětí, které se přihlásily do tohoto programu; v roce 2013 se zúčastnilo tohoto programu 23 obětí, oproti jedné v roce 2012 a 10 v roce 2011. Stejně jako v roce 2012, MV přidělilo nevládním organizacím částku odpovídající přibližně 101 500 USD na ochranu svědků a projekty prevence nezákonného obchodování s lidmi. Identifikovaným dětským obětem byla poskytnuta péče mimo program MV prostřednictvím vládou financovaných nevládních organizací, které jim poskytly útulek, stravu, oblečení, zdravotní ošetření a psychologické poradenství. U případů týkajících se dětí policie využila služeb psychologů.

Orgány vynucování zákona i nadále uplatňovaly formální postupy identifikace obětí a mechanismus pro předávání informací o obětech, i když odborníci tvrdili, že policie by mohla zlepšit své metody identifikace a předávání obětí k péči. Policie v roce 2013 ohlásila identifikaci 57 obětí, oproti 52 ohlášeným v roce 2012. Zahraniční oběti, které spolupracovaly s vyšetřovateli, získaly dočasné povolení k pobytu a k práci a další podporu na dobu odpovídajícího právního řízení. Po uzavření soudního řízení měly oprávněné oběti možnost zažádat si o povolení k trvalému pobytu; v roce 2013 bylo dvěma obětem uděleno povolení k trvalému pobytu. V roce 2012 toto povolení nebylo uděleno žádné oběti. Oběti měly nárok na odškodnění od pachatelů nezákonného obchodování s lidmi, i když v roce 2013 nebyly ohlášeny žádné oběti, které by dostaly tuto náhradu prostřednictvím českých soudů. Nedošlo k ohlášení žádných trestů udělených identifikovaným obětem za nezákonnou činnost, které

se mohly dopustit přímo v důsledku toho, že s nimi bylo nezákonně obchodováno.

PREVENCE

Česká vláda podstatně zlepšila své snahy o prevenci nezákonného obchodování s lidmi tím, že financovala nevládní organizace provádějící preventivní činnosti. Vláda však nevyvíjela cílený styk se zranitelnými skupinami, jako například komunitami Romů. Vláda zorganizovala školení speciálně zaměřené na problematiku nezákonného obchodování s lidmi přibližně 45 konzulárním úředníkům. MPSV vyškolilo přibližně 50 pracovních inspektorů v identifikaci obětí nezákonného obchodování s lidmi. MPSV provedlo inspekce u 567 náborových pracovních agentur, i když neoznámilo, kolik porušení předpisů odhalilo. Mezirezortnímu orgánu, který koordinoval celonárodní úsilí, předsedal ministr vnitra. Tento orgán pracoval na prosazování národního akčního plánu pro roky 2012-2015. Úřad národního zpravodaje na Ministerstvu vnitra připravil komplexní výroční zprávu o trendech a programech zaměřených proti nezákonnému obchodování s lidmi, kterou zveřejnil. Vláda financovala horkou linku řízenou nevládní organizací pro identifikaci obětí nezákonného obchodování s lidmi. V roce 2013 tato linka přijala hovory od 482 samostatných osob. Vláda během sledovaného roku prováděla kroky pro snížení poptávky po komerčním sexuálním styku. Česká republika nepřistoupila k Protokolu Organizace spojených národů o nezákonném obchodování s lidmi z roku 2000.